

the Sources» (pp. 712-721), señala que una importante parte de los documentos que aporta, presentados en latín y en versión inglesa, ha permanecido inédita hasta la fecha y hace notar que entre los más antiguos y los más recientes hay una estrecha coherencia.

Y, en «VI. A New Series of Miracles at the Tomb of Blessed Margaret» (pp. 757-815), en primer lugar, en «Introduction to the Chapters» (pp. 759-769) recopila dos cartas del rey Matías Corvino dirigidas al papa Pío II y un conjunto de «capítulos» inéditos, conservado en el Archivo Orsini (Roma), en los que se narran los milagros de Margarita de Hungría y presenta los documentos en versión bilingüe (pp. 771-815). Péterfi sostiene que si bien los «capítulos» inéditos no posibilitan datar con precisión las misivas del rey enviadas al Papa para reactivar el proceso de canonización de Margarita de Hungría, sí permiten conocer mejor el proceso de canonización intentado en la década de 1460, así como las alianzas obtenidas y las divergencias al respecto.

La «Select Bibliography» (pp. 771-815) se articula por medio de ediciones empleadas («Editions Used», p. 817) y fuentes primarias («Primary Sources») (pp. 817-818) y fuentes secundarias («Secondary Sources», pp. 818-823); y una «Select Bibliography of Saint Margaret of Hungary» (pp. 825-831).

El volumen incluye dos índices, uno de antropónimos («Index of Proper Names», pp. 833-840) y otro de topónimos («Index of Places», pp. 841-843).

Se trata, en suma, de un valioso y bello libro que brinda la posibilidad de acercarse a unas fuentes que ilustran el interesante y prolongado proceso de canonización de la princesa Margarita de Hungría.

Antonio Contreras Martín

Institut d'Estudis Medievals (UAB)

tcontreras@telefonica.net

<https://orcid.org/0000-0003-4134-3715>

Cristòfol Despuig, *Dialogues. A Catalan Renaissance Colloquy Set in the City of Tortosa*, introducció d'Enric Querol i Josep Solervicens, traducció d'Henry Ettinghausen, Barcelona/Woodbridge: Editorial Barcino/Tamesis, 2014, 177 pp., ISBN: 978-18-556-6275-9.

A l'any 2014 ha sortit a la llum la més recent traducció d'un dels textos més coneguts de la historiografia catalana del segle XVI, és a dir, el *Dialogues* de Cristòfol Despuig (p. 31-177), en aquest cas, una traducció a l'anglès publicada per l'Edi-

torial Barcino/Tamesis, preparada per Henry Ettinghausen, amb comentaris a notes de peu de pàgina i amb una introducció d'Enric Querol i Josep Soler-vicens. Aquesta traducció representa no només, d'una forma àmplia, l'interès que la historiografia catalana produeix en relació a altres territoris, sinó també representa una ampliació del coneixement d'aquest text al món anglès, el qual presenta visions de l'època que contrasten sobre temes polítics, socials i religiosos del segle XVI, és a dir, un text considerat pels autors de la introducció com un «logical creation of a writer of his time» (p. 15). De totes les formes, s'ha de recalcar la importància que aquesta traducció tindrà i representarà per a la difusió de la literatura catalana arreu del món, mitjançant la presentació d'un dels textos més coneguts al territori català al segle XVI.

A la seva introducció (p. 7-25) els autors comenten sobre diversos temes, com ara els aspectes genealògics de Despuig, el seu naixement, la seva vida a les ordes mendicants i la seva vinculació amb diversos personatges coneguts a la seva època, com ara el vesconte de Castellbò, fet que fou crucial per a la formació de la seva carrera (p. 9). A més, presenten les diverses activitats polítiques que Despuig va realitzar a la ciutat de Tortosa durant un període fins a la seva mort en el 1574. Els autors també donen atenció a la perspectiva cultural de la ciutat de Tortosa als dies de Despuig, la qual era, d'acord amb els autors, «one of the most flourishing cities in Catalonia, capable of keeping up with the intellectual and literary developments and the cultural innovations of the time», a més de la seva importància geogràfica i el vincle amb la política valenciana i barcelonina (p. 11-12). La situació de l'educació a l'època de Despuig, per exemple, també és treballada a la introducció, sobretot pel que fa a la seva participació de recuperació dels «classics text, concepts and styles of writing begun by the Renaissance in Italy» (p. 15).

Sobre els personatges, l'estructura i l'organització de l'obra, els autors comencen subratllant que el «dialogue is one of the Classical genres reclaimed by the Renaissance», «an argumentative genre that is especially appropriate for reflecting on philosophical, artistic and political propositions and thinking about everyday reality» (p. 15). Els *Dialogues* de Despuig estan presentats en el format de sis microdiàlegs, els quals tenen tres comentadors com a protagonistes: Livio, un cavaller de Tortosa; Fabio, que manté contactes amb el govern del lloc; i Don Pedro, un cavaller de València (p. 15-16), els quals debaten per les rues de Tortosa, a l'interior de la Catedral i a l'Ebre, tot això en un escenari de «illusion of complicity between them, of the intimacy and the confidentiality that they maintain. They speak in a relaxed atmosphere that is enhanced by formulae that are typical of spontaneous conversation, such as jokes and digressions – on the hostels of ill repute situated outside the city walls, the benefits of sport, etc. – colloquialisms,

popular sayings, diminutives, interruptions, exclamations and oral syntax, and with the redundancies and ellipses that are characteristic of conversational mimesis» (p. 16-17).

Sobre els tòpics i idees presentades al diàleg són els següents: «the state of the Catalan language, the place of the Crown of Aragon within Spain, Church politics, relations between the social classes, the municipal government of Tortosa, and the fauna and flora on the lands bordering the Ebro» (p. 18-19). Però el més important, d'acord amb els autors, són les idees polítiques presentades al text de Despuig, com ara l'oblidament dels fets dels diversos personatges polítics catalans a les històries escrites a l'àmbit territorial castellà, el que resulta d'un «expansionist spirit of the Crown of Castille, determined to white out the heroic deeds of the Catalans» (p. 20), a més dels problemes eclesiàstics (p. 21) i qüestions sobre el govern municipal de Tortosa (p. 22).

Pel que fa al prefaci del traductor (p. 27-30), que són comentaris més aviat tornats cap a les formes de la traducció, Ettinghausen subratlla que ha posat els noms en un format anglès i subratlla el motiu per traduir el títol de l'obra com a *Dialogues*, amb la intenció de subratllar «the important Renaissance genre to which the work belongs and to turn Despuig's title into a subtitle that defines the work as a Catalan Renaissance colloquy» (p. 28). A més, el traductor explica que les notes de peu de pàgina tenen com a intenció aclarir els dubtes històrics, geogràfics, bibliogràfics i lexicogràfics, a més de proporcionar informacions bàsiques para auxiliar el lector anglòfon.

Luciano José Vianna

Universidade de Pernambuco / campus Petrolina

luciano.jose.vianna@gmail.com

orcid.org/0000-0001-7355-7609

Alejandra Guzmán Almagro, Xavier Espluga and Maria Ahn (eds.), *Pere Miquel Carbonell i el seu temps (1434-1517)*, Barcelona: Reial Acadèmia de Bones Lletres, 2016, 252 pp., ISBN: 978-84-945234-0-3.

Publication *Pere Miquel Carbonell i el seu temps (1434-1517)* presents a thematic proceeding from the conference held on November 22, 2013 at Gabriel Oliver Room at Faculty of Philology, University of Barcelona, Spain. It has been organized by the groups LUDUS Promoting Classics and LITTERA from the Department of Latin Philology of the Faculty of Philology, University of Barcelona.